

Eesti keele C1-taseme eksam

01.03.2007 jõustus keeleseaduse muutmise seadus, mille kohaselt võeti alates 1. juulist 2008 inimeste kohustusliku keeleoskustaseme määramisel aluseks Euroopa keeleõppe raamdokumendis ([Euroopa keeleõppe raamdokument: õppimine, õpetamine ja hindamine. Haridus- ja teadusministeerium, Tartu 2007](#)) kirjeldatud kuueastmeline tasemesüsteem. Eesti keele C1-taseme eksam tugineb Euroopa keeleõppe raamdokumendi keeleoskustaseme C1 kirjeldusele.

Eesti keele C1-taseme asjatundlikkust on üksikasjalikumalt kirjeldatud käsiraamatus ([Krista Kerge Vilunud keelekasutaja C1](#)) „Vilunud keelekasutaja. C1-taseme eesti keele oskus“ (Krista Kerge, Haridus- ja Teadusministeerium ja Tallinna Ülikool, 2008).

Raamdokumendi üldskaala kirjeldab C1-taset järgmiselt:

Mõistab pikki ja keerukaid tekste, tabab ka varjatud tähendust. Oskab end spontaanselt ja ladusalt mõistetavaks teha, väljendeid eriti otsimata. Oskab kasutada keelt paindlikult ja tulemuslikult nii avalikes, õpi- kui ka tööoludes. Oskab luua selget, loogilist, üksikasjalikku teksti keerukatel teemadel, kasutades sidusvahendeid ja sidusust loovaid võtteid.

Raamdokumendis kirjeldatakse C1-taseme asjatundlikkuse näitajaid osaoskuste kaupa järgmiselt:

Kuuldu mõistmine

- Mõistab keelt piisavalt, et saada aru pikemast jutust abstraktsel ja keerukal teemal, mis ei pruugi olla tuttav; võib siiski küsida mõnd üksikasja, eriti kui hääldus on võõrapärane. Suudab laias ulatuses mõista idiomaatilisi ja argiväljendeid, tabades ära registrivahetuse. On võimeline jälgima pikka juttu isegi siis, kui selle ülesehitus ei ole selge ja kõiki mõtteseoseid ei panda sõnadesse.
- Suudab ka keeruka abstraktse teema juures raskusteta jälgida ülejäänute keerukat koostööd rühma mõttevahetustes ja väitlustes.
- Suudab suhteliselt hõlpsasti jälgida enamikku loengutest, mõttevahetustest ja väitlustest.

- Suudab info kätte saada isegi kehva kvaliteedi ja moonutatud heliga avalikest teadaannetest, nagu rongijaamas, staadionil jm.
- Mõistab keerukamat tehnilist või suunavat infot, näiteks tegevusjuhiseid, tuttavate toodete ja teenuste tutvustusi jms.
- Mõistab vägagi erinevat laadi salvestatud materjali ja saateid, sealhulgas keelekasutuse poolest ebatavalisi, tabades ka peenemaid nüansse, nagu varjatud hoiakud ja kõnelejate omavahelised suhted.
- On osav tegema kontekstis, grammatikas ja sõnavalikus peituvate vihjete toel järeldusi hoiakute, meeleolu ja kavatsuste kohta ning ennustama, mida on järgmisena oodata.

Loetu mõistmine

- Mõistab üksikasjalikult pikki ja keerukaid tekste olenemata sellest, kas need kuuluvad tema asjatundmuse valdkonda või mitte, kui vaid on võimalik raskeid kohti üle lugeda.
- Mõistab üksikasjalikult suuremat osa pikki keerukaid tekste, mis tulevad ette avalikus, töö- ja hariduselus; tabab pisimaidki detaile, k.a hoiakud ning arvamuste sõnastamata nüansid.
- Mõistab üksikasjalikult pikki keerukaid kasutusjuhendeid ja tegevusjuhiseid uue masinaga töötamiseks, olenemata selles, kas need on tema asjatundmusega seotud või mitte, kui vaid on võimalik raskeid osi üle lugeda.
- Valdab rikkalikku sõnavara ja oskab sõnavaralünkadest üle saada kaudse väljenduse abil; sõnade otsimist või mõne väljendi vältimist tuleb ette harva. Kasutab ka idioome ja argikeeleväljendeid.
- Mõistab kirju, kui on võimalik aeg-ajalt sõnaraamatut kasutada.
- Suudab kiiresti hõlmata pikki ja keerukaid tekste, keskendudes asjakohastele detailidele. Tabab kiiresti laia erialast teemaringi käsitlevate uudiste, artiklite, ülevaadete sisu ja asjakohasuse ning oskab otsustada, kas tasub süveneda.

Üldine rääkimisoskus

- Oskab keerukal teemal esitada selgeid üksikasjalikke kirjeldusi ja ettekandeid. Oskab siduda allteemasid, arendada seisukohti ja lõpetada sobiva kokkuvõttega.
- Väljendub ladusalt ja loomulikult, peaaegu pingutuseta. Sõnavara on rikkalik ja lubab lünki ületada kaudsel viisil. Võib ilmnedä mõningast sõnade otsimist või mõne sõna vältimist; keerulisema teema korral võib muidu loomulik, sujuv kõnevooll takerduda.
- Võib raskusteta kaasa lüüa väitluses, isegi kui tegu on abstraktse ja keeruka vöõra teemaga. Oskab esindaja rollis veenvall kaitsta ametlikke seisukohti. Oskab ladusalt, sundimatult ja olukohaselt vastata küsimustele, märkustele ja keerukatele vastuväidetele.
- Oskab varieerida intonatsiooni ja kasutab õigesti lauserõhku, et väljendada peenemaid tähendusvarjundeid.
- Tunneb paljusid idioome ja argikeeleväljendeid, tajub registrivahetusi; siiski võib vajada mõne sõna kohta kinnitust, eriti kui selle hääldus on talle tundmatu.
- Kasutab keelt paindlikult ja tulemuslikult enamikul suhtluseesmärkidel, valdab emotsionaalset ja vihjelist keelepruuki, oskab teha nalja.

Üldine kirjutamisoskus

- Oskab keerukal teemal kirjutada selgeid, hea ülesehitusega tekste, rõhutada seejuures olulist, toetada oma seisukohti selgituste, põhjenduste ja asjakohaste näidetega ning lõpetada sobiva kokkuvõttega.
- Oskab kirjutada selgeid, üksikasjalikke, hea ülesehitusega ja väljaarendatud kirjeldusi või loovtekste isikupärasel ja loomulikul stiilis, mis arvestab lugejat.
- Oskab kirjutada selgeid hea ülesehitusega tekste keerukatel teemadel, tõstes tähtsaima esile. Oskab laiendada ja põhjendada oma seisukohti ning esitada asjakohaseid näiteid.

- Valdab rikkalikku sõnavara ja oskab sõnavaralünkadest üle saada kaudse väljenduse abil; sõnade otsimist või mõne väljendi vältimist tuleb ette harva. Kasutab ka idioome ja argikeeleväljendeid.
- Tuleb ette väiksemaid keelevääratusi, kuid märkimisväärseid sõnakasutusvigu pole.
- Kasutab grammatiliselt õiget keelt, vigu tuleb ette harva ja neid on raske märgata.
- Teksti paigutus, liigendus ja kirjavahemärgistus on järjekindel ning toetab lugemist. Teksti õigekiri on korrektne, kuigi vahel esineb näpuvigu.

Eksamitestis kasutatavad keelekasutusolukorrad hõlmavad järgmisi valdkondi:

- isiklik elu,
- avalik elu,
- töö,
- haridus.

Paljudesse situatsioonidesse võib olla kaasatud rohkem kui üks valdkond.

Eksamiülesanded hõlmavad järgmisi laiu teemaringe:

- isikuandmed,
- maja ja kodu, ümbruskond,
- igapäevaelu,
- vaba aeg ja meelelahutus,
- reisimine,
- suhted teiste inimestega,
- tervis ja kehahooldus,
- haridus,
- sisseostude tegemine,
- söök ja jook,
- teenused,
- kohad,

- keel,
- ilm.

Eesti keele C1-taseme eksam põhineb käsiraamatu „Vilunud keelekasutaja. C1-taseme eesti keele oskus“ (Krista Kerge, Haridus-ja Teadusministeerium ja Tallinna Ülikool, 2008) C1-taseme kirjeldusel. Testiga kontrollitakse nelja osaoskust – kirjutamine, kuulamine, lugemine ja rääkimine. Eksam koosneb kirjalikust ja suulisest osast. Kirjalik hõlmab kirjutamist, kuulamist ja lugemist, suuline osa rääkimist. Kokku on võimalik testi eest saada 100 kaalutud punkti. Ülesannete eest saadud punktid kaalutakse nii, et iga osa annab 25 punkti. Test loetakse sooritatuks, kui testitav saab 60 protsenti võimalikust punktisummast ning ühegi osa tulemus ei ole 0 punkti.

EKSAMIOSA		KESTUS	PUNKTID
Esimene osa	Kirjutamine	90 min	25
Teine osa	Kuulamine	45 min	25
Kolmas osa	Lugemine	60 min	25
Neljas osa	Rääkimine	20 min	25

Eesti keele C1-taseme eksami ülesehitus

Osa	Kestus	Ülesanded	Testitavad oskused
Kirjutamine	90 min	Lähteandmete toetuv kokkuvõte.	Üldine kirjutamisoskus (kirjalikud ülevaated ja arvamused).
		Lähteandmete toetuv pikem tekst.	
Kuulamine	45 min	Lühivastustega ülesanne (küsimusele lühivastuse kirjutamine).	Üldine kuulamisoskus (meediakanalite ja salvestiste kuulamine, teadaannete ja juhiste kuulamine, emakeelekõnelejate vestluse mõistmine).
		Valikvastustega ülesanne (küsimusele vastuse valimine kolme variandi hulgast).	
		Avatud vastusega ülesanne (loengu konspekteerimine).	
Lugemine	60 min	Valikvastustega ülesanne (väitega sobiva tekstilõigu valimine) <i>või</i> Valikvastusega ülesanne (tekstile sobiva kokkuvõtte valimine nelja variandi hulgast).	Üldine lugemisoskus (lugemine info hankimiseks ja arutlemiseks, eesmärgipärane lugemine, juhiste lugemine).
		Valikvastustega lünkülesanne (lünka sobiva lause valimine kolme variandi hulgast).	
		Lühivastustega ülesanne (küsimusele lühivastuse kirjutamine).	
Rääkimine	20 min	Pikk monoloog (ettekannetöövaldkonnaga seotud teemal).	Üldine rääkimisoskus (suuline esinemine, pikk monoloog: põhjendamine ja selgitamine). Üldine suuline suhtlus (vestlus, vaba mõttevahetus, ametlikud arutelud, eesmärgipärane koostöö).
		Dialog (diskussioon etteantud teemal).	

KIRJUTAMINE

Kirjutamistest koosneb kahest ülesandest ja kestab 90 minutit.

Kirjutamistesti eest on võimalik saada 24 punkti (esimene ülesanne annab 12 ja teine ülesanne 12 punkti), mis kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

Kirjutamise esimene ülesanne

Testitaval tuleb kirjutada üldistav lähteandmete (nt diagrammid, graafikud jms) toetuv kokkuvõte. Ülesandes on antud juhised ning lähteandmed, mis on esitatud kahel joonisel või tabelites. Tal tuleb lähteandmete põhjal koostada üldistav kokkuvõte, milles tuleb joonistel/tabelites olevaid andmeid omavahel võrrelda, analüüsida ning nende põhjal järeldusi teha. Oluline on oskus üldistada ning tuua välja oluline teave. Kui etteantud andmeis on palju arve, tuleks oma jutu toetuseks välja tuua vaid mõni oluline arvnäide. Asjakohased põhjendused, näited ja järeldused on oodatud. Omapoolsed kommentaarid ja arvamused ei ole oodatud.

Kirjutise adressaat on avalikkus. Kirjutise tekst on asjalikku laadi ja toonilt neutraalne. Ülesanne eeldab kirjakeele grammatika mitmekülgsust ja loomulikku kasutamist. Teksti nõutav pikkus on umbes 180 sõna.

Esimese ülesande hindamine

Ülesande hindamisel arvestatakse kolme aspekti: ülesande täitmist (teksti vastavus ülesandele, esitatud info asjakohasus) teksti ülesehitust ja sidusust (ülesehituse loogilisus, teksti sisemine sidusus; vormistus ja teksti pikkus) ning keelekasutust (sõnavara ulatus ja kasutustäpsus; grammatika korrektsus; õigekiri, stiil).

Ülesanne on laitmatult täidetud siis, kui kirjutis on teemakohane ja selle sisu ammendav ning üldistusaste sobiv. Kirjutis osutab alustekstidele sobival viisil ja määral ega korda asjatult nende lähteandmeid ning üldistab eri tekstide infot. Tekst on loogilise ülesehitusega ja nõutud pikkusega. Väljendus on selge ja ladus, lugejal on mõttekäiku lihtne jälgida. Teksti paigutus, liigendus, sidendus ja kirjavahemärgistus on järjekindel ja toetab lugemist. Kirjutaja kasutab grammatiliselt õiget keelt; grammatika on mitmekesine ja lausestus loomulik. Teksti õigekiri on korrektne; võib esineda näpuvigu.

Kirjutamise teine ülesanne

Testitava tuleb kirjutada selge ülesehitusega (sissejuhatus, teemaarendus, kokkuvõte) hästi liigendatud pikem arvamustekst. Kirjutise žanriks on kas arvamyslugu (ametlik publitsistlik tekst) või arvamus (poolametlik tarbetekst). Ülesandes antakse situatsioonikirjeldus, millest kirjutajal tuleb lähtuda ning kaks punkti teemaarenduseks. Testitav peab kirjutises analüüsima mõlemat punkti. Teemasid tuleb arendada mitmekülgset ning ilmestada sobivate näidetega. Kirjutise sisu ei tohi kalduda isiklikule pinnale. Kirjutise aadressaat sõltub ülesande juhisest, selleks võib olla näiteks mõne asutuse esindaja või avalikkus. Kirjutise tekst on asjalikku laadi, ülesanne eeldab kirjakeele grammatika mitmekülgset ja loomulikku kasutamist. Teksti nõutav pikkus on 220–260 sõna, mitte rohkem.

Teise ülesande hindamine

Ülesande hindamisel arvestatakse kolme aspekti: ülesande täitmist (teksti vastavus ülesandele, teemaarendus) teksti ülesehitust ja sidusust (ülesehituse loogilisus, teksti sisemine sidusus; vormistus ja teksti pikkus) ning keelekasutust (sõnavara ulatus ja kasutustäpsus; grammatika korrektsus; õigekiri, stiil).

Ülesanne on laitmatult täidetud siis, kui kirjutis on teemakohane ja selle sisu ammendav. Kirjutis arvestab alusteksti ja ülesande konteksti, lähtudes ülesandes seatud eesmärkidest ja püstitatud aadressaadist. Esitatud seisukohad on loogilised, põhjendused, näited ja järeldused asjakohased. Kirjutaja on osanud rõhutada olulist. Tekstil on selge ülesehitus: selgelt eristuv sissejuhatus, mitmetahuline teemaarendus ja lühike kokkuvõte. Tekst on hästi liigendatud ja nõutud pikkusega, väljendus selge ja ladus, kirjutaja mõttekäiku on lihtne jälgida. Kirjutaja valdab rikkalikku sõnavara, kasutab grammatiliselt õiget keelt, mitmekesiseid grammatilisi konstruktsioone ja loomulikku lausestust. Õigekiri on korrektne, võib esineda üksikuid juhuslikke keelevääratusi. Stiil on alusteksti ja ülesannet arvestades loomulik.

KUULAMINE

C1-taseme kuulamistest koosneb kolmest ülesandest ja kestab umbes 45 minutit. Ülesanded mõõdavad üldist ja detailset kuulamisoskust. Need hõlmavad meediasalvestiste, teadaannete ja juhiste kuulamist, emakeelekõnelejate vestluse mõistmist, vihjete tabamist ja järeldamist. Ülesannete tekstidena kasutatakse autentseid raadiosaadete salvestisi, mis võivad sisaldada ka telefoniintervjuusid. Salvestistes võib esineda muusikalist kujundust või tavapärase raadiosaate puhul loomulikku taustamüra.

Kuulamistesti eest on võimalik saada 32 punkti, mis kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

[Esimene ülesanne](#); [helifail esimene](#) ülesanne avatud vastustega ülesanne, milles on seitse küsimust.

Testitav kuulab ühte pikka või mitut lühikest lõiku uudistesaaetest, tekst on informatiivne. Enamasti on tegemist monoloogiga, kuid tekst võib sisaldada ka intervjuusid. Kõnelõigu kohta esitatakse seitse küsimust, testitaval tuleb teksti kuulates kirjutada lünkadesse igale küsimusele lühike ja konkreetne sõnaline vastus (lühivastuse pikkus on 1–3 sõna). Iga sisult õige vastus annab ühe punkti. Vastust ei loeta õigeks, kui see on kirjutatud nii vigaselt, et tähenduse mõistmine on raskendatud. Ülesande ees on paus (30 sekundit), et testitav saaks küsimustega tutvuda. Teksti kuulatakse kaks korda. Testi esimene küsimus on näidis (küsimusele on lisatud ka näidisvastus), mis on tähistatud 0-ga.

Ülesandes kasutatakse autentseid tekste, mille kestus on 2–3 minutit. Tekstid on uudistesaadete salvestised.

[Teine ülesanne](#); [helifail teine](#) ülesanne on valikvastustega ülesanne, milles on 10 küsimust.

Testitav kuulab vestlust või väitlust ja peab teksti kohta esitatud küsimuste vastuseks märkima kolme variandi hulgast sobiva või leidma poolikule lausele kolme variandi hulgast sobiva lõpu. Vastamiseks on vaja teksti sisu põhjalikult mõista ning kuuldu põhjal ka järeldusi teha. Viimane küsimus võib käia üldistavalt kogu teksti kohta. Iga õige vastus annab ühe punkti. Ülesande ees on paus (1 minut), et testitav saaks küsimustega tutvuda. Teksti kuulatakse üks kord.

Ülesandes kasutatakse autentseid raadio- või telesaadete salvestisi. Teksti pikkus on umbes seitse minutit. Tekstid võivad olla intervjuud, vestlussaated, debatid ja arutelud ning muud raadio- ja telesaated.

[Kolmas ülesanne](#); [helifail kolmas ülesanne](#) on avatud vastusega ülesanne. Vastust hinnatakse hindamisjuhendi alusel ja selle eest on võimalik saada 15 punkti.

Testitav kuulab umbes 10-minutilist monoloogi (loengut) ja peab selle kuulamise ajal konspekteerima kasutades mustandilehte. Pärast loengu lõppu on testitaval 15 minutit aega, et mustandi põhjal välja kirjutada 10 olulisemat mõtet nii, et lugeja saaks kogu loengu sisust ülevaate. Esitatud mõtete sisu peab olema selge ja arusaadav. Hinnatakse kuuldu mõistmist, õigekirjavigu ei arvestata. Vastust ei loeta õigeks, kui see on kirjutatud nii vigaselt, et tähenduse mõistmine on raskendatud. Teksti kuulatakse üks kord.

Ülesandes kasutatakse autentseid raadio- või telesaadete salvestisi. Teksti pikkus on umbes 10 minutit. Tekstid võivad olla (avalike) loengute ja ettekannete salvestised.

Ülesanne on laitmatult täidetud siis, kui kümme kirja pandud lauset annavad hästi edasi loengu põhisisu, loengus kõneldu on asjakohaselt resümeeritud (lugeja saab loengu sisust hea ülevaate), kõik sõnastatud mõtted on loengu sisu seisukohalt olulised ning need on kirja pandud selgelt ja täpselt.

LUGEMINE

Lugemistest koosneb kolmest ülesandest ja kestab 60 minutit. Ülesanded mõõdavad üldist ja detailset lugemisostkust ning hõlmavad eesmärgipärast lugemist, vihjete tabamist ja järeldamist ning tekstisiseste seoste mõistmist. Lugemistesti eest on võimalik saada 34 punkti, mis kaalutakse lõpptulemuses 25 punktiks.

Esimene ülesanne on kas

A [väitega sobiva tekstilõigu valimine](#), mille eest on võimalik saada maksimaalselt 12 punkti.

Ülesanne koosneb pikemast tekstist, mis on jagatud neljaks tekstilõiguks ning kaheteistkümnest väitena esitatud küsimusest. Testitav peab tekstilõigud ja ühe lause pikkused väited

tähelepanelikult läbi lugema ja otsustama, millise lõigu kohta iga väide käib. Iga lõigu jaoks on 2 - 4 väidet. Testitav kirjutab väite järele sobiva lõigu ees oleva tähe. Iga õige vastus annab ühe punkti.

Ülesandes kasutatakse autentseid pikemaid kirjutisi (umbes 600 sõna). Tekstid võivad olla ilukirjanduslikud nt romaanikatkendid; ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt arvamus- ja probleemartiklid vms) või populaarteaduslikud artiklid.

või

B tekstile sobiva kokkuvõtte valimine, mille eest on võimalik saada maksimaalselt 12 punkti.

Ülesanne koosneb pikemast tekstist ning selle neljast resümeest. Testitav peab teksti ja lühikokkuvõtted tähelepanelikult läbi lugema ning seejärel otsustama, milline resümee teksti kokkuvõtteks kõige paremini sobib. Kõik neli on tõesti antud teksti resümeed, kuid need erinevad infotiheduselt. Kõige paremini sobiv kokkuvõte sisaldab pea kõiki teksti olulisemaid mõtteid, seda lugedes saab teksti sisust väga hea ülevaate. Teistes resümeedes on olulisi mõtteid vähem, kõige halvem neist võib mingil määral sisaldada valeinfotki. Parima resümee valimine annab 12, veidi kehvema 8 ning veelgi nõrgema valimine 4 punkti, kõige halvema kokkuvõtte valimise eest punkte ei saa.

Ülesandes kasutatakse autentseid pikemaid kirjutisi (umbes 600 sõna). Tekstid võivad olla ajalehe- või ajakirjaartiklid (nt arvamus- ja probleemartiklid vms) või populaarteaduslikud artiklid.

Teine ülesanne on valikvastustega ülesanne, milles on 10 üksikküsimust.

Testitava ülesanne on lugeda pikemat teksti (umbes 550 sõna). Tekstid võivad olla arvamus- ja probleemartiklid, populaarteaduslikud artiklid vms. Tekstist on osa lauseid kustutatud ja asendatud lüngaga (...).

Testitaval tuleb valida lünka sobiv lause kolme variandi hulgast. Õige lause valimisel tuleb arvestada, et see peab sobima lünka nii sisuliselt kui ka vormiliselt. Iga õige vastus annab ühe punkti.

Kolmandaks ülesandeks on avatud vastustega ülesanne, milles on 12 küsimust.

Testitav peab lugema teabeteksti ja vastama teksti kohta esitatud küsimustele, leides tekstist küsimuse vastuseks sobiva info ja kirjutades küsimusele täpse lühivastuse (1–4 sõna). Iga sisuliselt õige vastus annab ühe punkti. Vastust ei loeta õigeks, kui see on kirjutatud nii vigaselt, et tähenduse mõistmine on raskendatud, või kui vastuse sisu on ainult osaliselt õige.

Ülesandes kasutatakse pikemaid autentseid teabetekste. Tekstid võivad olla teenuste või toodete tutvustused, reklaamtekstid, teenuste kasutamist puudutav teave, toodete kasutusjuhendid vm.

RÄÄKIMINE

Rääkimistest kestab umbes 20 minutit ja koosneb sissejuhatavast vestlusest ning kahest ülesandest:

- pikk monoloog: töövaldkonnaga seotud lühiettekanne;
- dialoog: diskussioon ehk arutelu.

Eksamineerija viib eksami läbi toetudes tööjuhenditele. Abimaterjalideks on teemakaardid.

Testitavaid eksamineeritakse reeglina paarikaupa, kui aga eksaminande on paaritu arv, siis eksamineeritakse korraga kolme.

Rääkimistestiga mõõdetakse üldist rääkimis- ja suulise suhtluse oskust ning ülesanded hõlmavad suulist esinemist, infovahetust, põhjendamist ja selgitamist ning eesmärgipärasest koostööst. Rääkimistesti eest on võimalik saada 20 punkti, mis kaalutakse lõpptulemusel 25 punktiks. Rääkimistest algab sissejuhatava vestlusega, mis kestab 1–2 minutit. Intervjueerija suhtleb testitavatega stiilis, mida kasutatakse inimesega esmaohtumisel. Testitavad tutvustavad end, seejärel tuleb neil rääkida, kus nad töötavad.

Esimene ülesanne

Esimeses ülesandes (kestus u 12 minutit) peab kumbki testitav esitama kaheminutilise ettekande töövaldkonnaga seotud teemal. Iga testitav saab (vt näidisülesandeid) [teemakaardi](#), millel on kaks

ettekandeteemat, mille hulgast tuleb välja valida üks. Intervjueerija arvestab võimalusel teemakaarti välja valides testitava töövaldkonnaga. Testitavatele antakse ülesande ettevalmistamiseks kolm minutit. Sel ajal saavad nad teha kirjalikke märkmeid.

Sõnavõtu ajal kuulab teine testitav vestluskaaslase ettekannet ja esitab talle pärast 1–2 asjakohast küsimust.

Ettekandel on kindel struktuur: pöördumine või lühike sissejuhatus, teemaarendus ja mõnesõnaline kokkuvõte. Ettekande teemakäsitlus on asjalik, rääkija ei tohi kalduda isiklikule pinnale. Ettekandja peab väljenduma selgelt, lühidalt ja arusaadavalt, kasutades registriomast sõnavara. Ta peab tooma välja peamise ning ettekande järel esitatud küsimustele lühidalt vastama. Hindamisel arvestatakse esmajoonel oskust küsimustele reageerida, mitte spetsiifiliste teadmiste olemasolu. Paarilisele küsimuste esitamise ja neile vastamise oskust hinnatakse kui ettekandeolukorra loomulikku osa.

Hindamine

C1-taseme eksamil hinnatakse kumbagi ülesannet eraldi ja vastava hindamisjuhendi alusel.

Rääkimistesti ülesannete puhul hinnatakse ülesande täitmist ja keelekasutust koos. Hindamisel arvestatakse ülesande täitmist, žanrikohasust, pragmaatilisi oskusi ja üldist keeleoskust.

Ülesanne on laitmatult täidetud siis, kui ettekanne on teemakohane, hästi jälgitav, ladus ja loogiline. Testitav arendab teemat, põhjendab oma seisukohti, rõhutab olulist, toob üldistavaid näiteid. Väljendus on ladus ja loomulik. Testitav esitab kaaslasele ettekandest tulenevaid asjalikke küsimusi, vastab küsimustele asjalikult ja täpselt.

Teine ülesanne (kestus u 7 minutit) on diskussioon ehk arutelu.

Intervjueerija annab mõlemale testitavale ühesugused (vt näidisülesandeid) [teemakaardid](#), millel on mõned suunavad mõtted, mis aitavad teemat avada. Testitavatel tuleb antud teemal omavahel pikemalt arutleda. Testitavad peavad oma seisukohti esitama ja neid põhjendama, asjakohaseid näiteid tooma. Intervjueerija jälgib, et arutelu oleks teemakohane.

Diskussioon on žanrilt suuline dialoog. Eeldatakse, et minnakse üsna kiiresti asja juurde, kõnevoorud on paraja pikkusega, kõnevoorud haakuvad ja on loomulikult seotud. Dialoogi juurde

kuulub oskus kõnevooru haarata, hoida ja loovutada. Dialoog on koostöö vestluspartnerite vahel ja see ei tohi muutuda ühe testitava monoloogiks. C1-tasemel keeleoskaja peab suutma jälgida vestluspartnerit ja aru saada, millal kõnevoor üle anda.

Ülesanne on laitmatult täidetud siis, kui testitav suhtleb aktiivselt ja vilunult, arendab ladusalt dialoogi ja püsib teemas. Ta põhjendab oma seisukohti sisukalt ja kõitvalt, toob asjakohaseid näiteid. Arvestab vestluspartneri kõnekäitumisega, oskab kõnevooru haarata, hoida ja loovutada. Kõnekäitumine tervikuna on loomulik.